

Trekpad 19, Loosdrecht

Omvormen oevers

Versie 19 november 2021

Studio Wim Verzantvoort
TUIN- EN LANDSCHAPVORMGEVERS

Notitie

In het voortraject is er contact en overleg geweest met de volgende personen;

Gemeente Wijdmeren:

Mw. Karin Vrielink - Seniormedewerker Team Vergunningen

Waternet:

Mw. Nathalia Runhart - Medewerker vergunningen Waternet

Dhr. Jasper Stroom - Ecoloog / projectleider Waternet

Plassenschap / Recreatie Midden Nederland:

Mw. Helga Hijdra - Advies en bestuursondersteuning

Het Plassenschap geeft aan voorstander te zijn van de aanleg van NVO's en heeft geen bezwaar tegen ons inrichtingsplan mits gemeente en waterschap voor de aanleg vergunning verlenen.

Tevens hebben we een ecologische quickscan laten uitvoeren door een adviesbureau. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen en er is geconcludeerd dat negatieve effecten op Natura 2000 doelen niet aan de orde zijn.

Inhoud

pag. 1	Inleiding
pag. 2 & 3	Bestaande situatie
pag. 4 & 5	Te verwijderen harde oever
pag. 6 & 7	Aan te leggen natuurvriendelijke oevers
pag. 8	Natuurvriendelijke oevers
pag. 10 & 11	Overzichtstekening omvormen oevers
pag. 12 & 13	Principe doorsnedes omvormen oevers
pag. 14 & 15	Onderhoud plasbermen
pag. 16	Bestaande steigers en terrassen
pag. 17	Gewenste steiger en terrassen
pag. 18	Principe details loopsteigers
Bijlage 1:	Referentieproject omvormen oevers Trekpad 1

Naarden, 1 juni 2021

In dit document vindt u ons voorstel om de bestaande harde oevers van het perceel Trekpad 19 te Loosdrecht om te vormen tot zachte, natuurvriendelijke oevers. Het behoeft niet veel uitleg dat dit flora en fauna, de waterkwaliteit en het beeld van de Loosdrechtse plassen in hoge mate ten goede komt.

Zoals op de ontwerptekeningen te zien is zal er bij dit project 120 m¹ harde oever worden verwijderd en wordt er 420 m¹ natuurvriendelijke oever gecreëerd. Dit door middel van het maken van 415 m² plasbermen met riet en het maken van 350 m² nieuw wateroppervlak met flauwe, ondiepe oevers geschikt voor de groei van waterplanten. Er zal 120 m² nieuw land worden gemaakt. In deze situatie is er dus een toename van het wateroppervlak van 230 m².

Wij hebben al eerder een soortgelijk project ontworpen en uitgevoerd op het Trekpad nr. 1 . Daar is het succesvol verlopen met medewerking van alle belanghebbenden. Zie ook bijlage 1.

Op de plas zelf zie ik dat er meer vergelijkbare projecten worden uitgevoerd door het Plassenschap. Dit ter behoud van de historische legakkers en, zoals eerder genoemd, ter bevordering van flora en fauna en verbetering van de waterkwaliteit.

Zelf ben ik van mening dat wanneer wij de particuliere eigenaren willen motiveren om de harde oevers van de plassen op te geven en te investeren in natuurlijke, zachte oevers, het geven van het goede voorbeeld via deze projecten van belang is. En vervolgens met deze voorbeelden enthousiasme creëren om deze beweging voort te zetten en uit te breiden.

Ik hoop dat u dezelfde visie kunt delen.

Wim Verzantvoort

Studio Wim Verzantvoort
Tuin- en Landschapsvormgevers

Trekpad 19, Loosdrecht - **Bestaande situatie**

adres
Oud-Loosdrechtsedijk 254
1231NL Loosdrecht
Nederland

tel
+31 (0)35 543 24 60

e-mail
info@abdvt.nl

internet
www.abdvt.nl

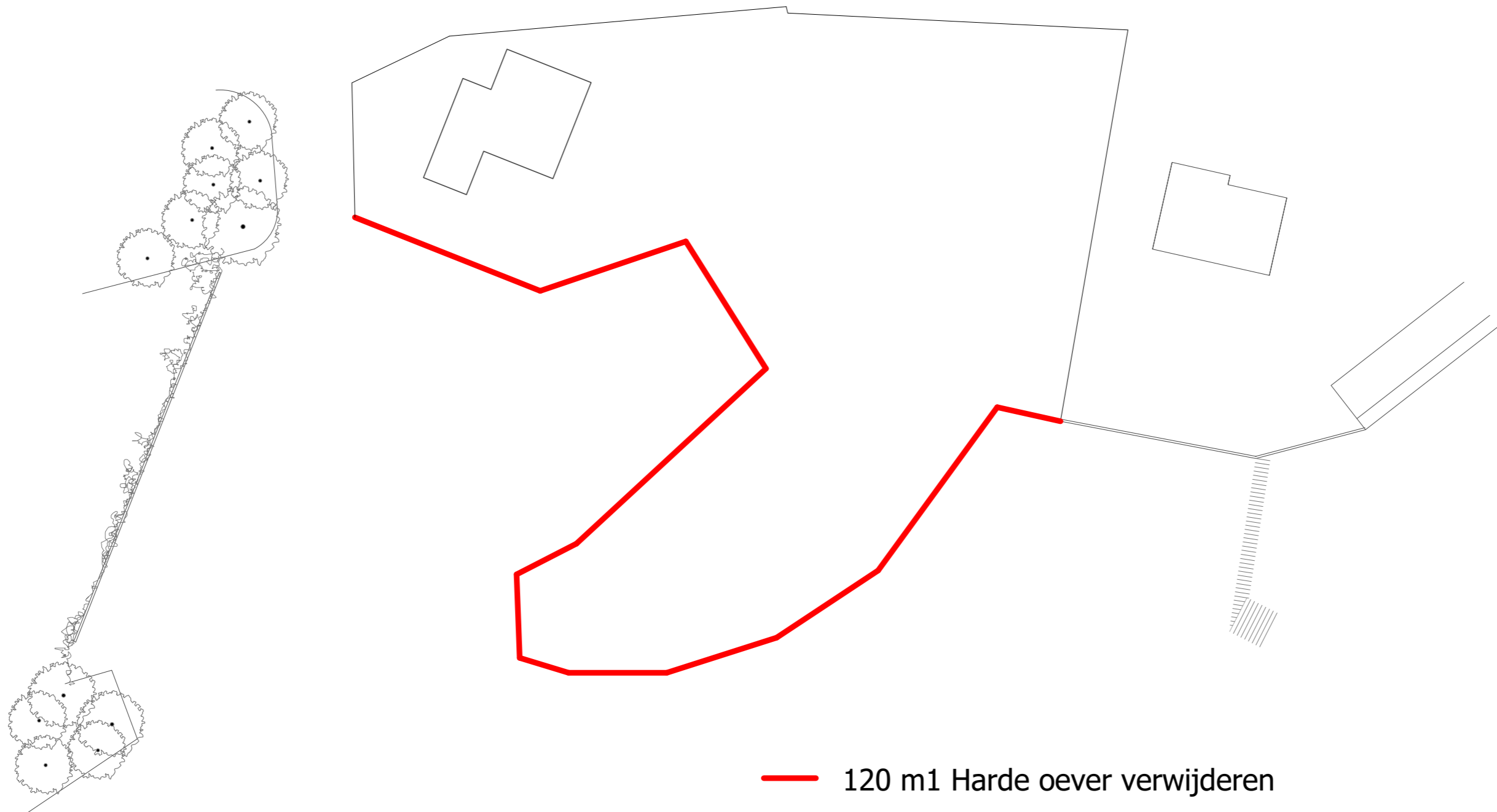
Opdrachtgever: **Ebe van Riesen**
Project: **woning Trekpad 19, loosdrecht**
Fase: **Definitief Ontwerp**
Onderdeel: **terrein - nieuwe situatie**

Werknummer: 1608
Bladnummer: 01
Schaal: 1:500
Datum: 20-07-2017
Wijziging: 24-11-2017

Trekpad 19, Loosdrecht - **Bestaande situatie**

Trekpad 19, Loosdrecht - **Te verwijderen harde oever (120 m1)**

Trekpad 19, Loosdrecht - **Te verwijderen harde oever (120 m1)**

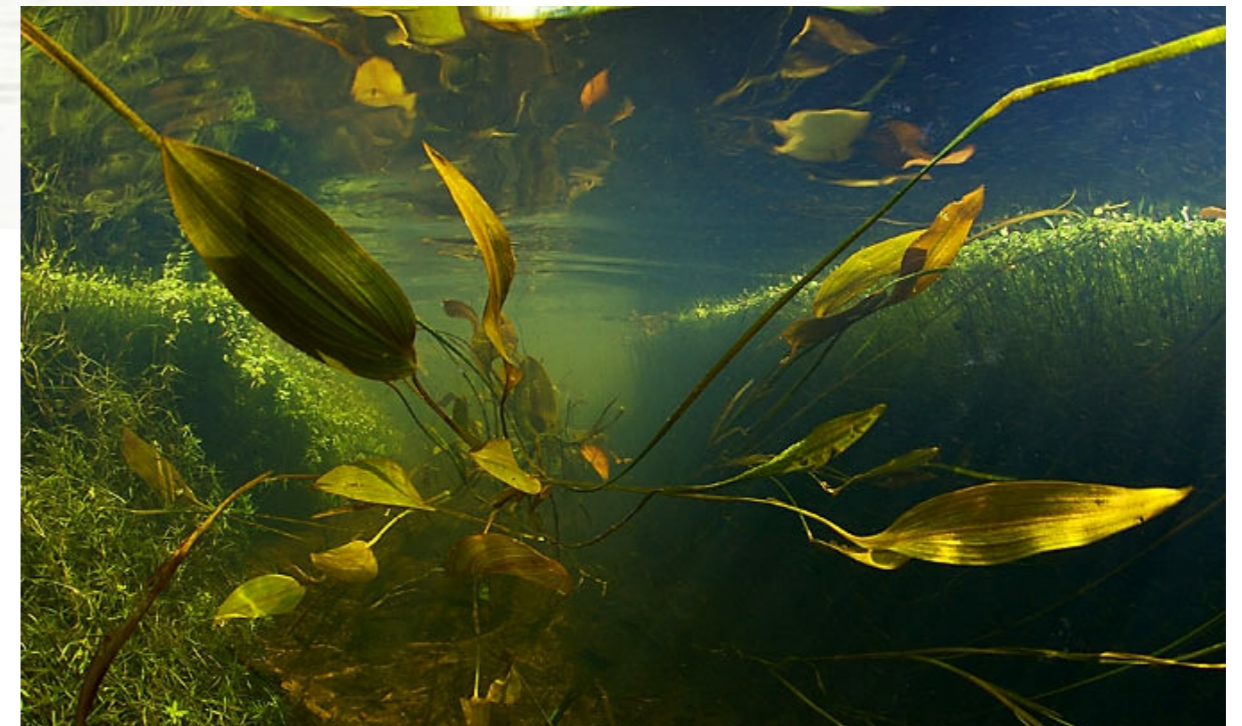

Voorbeeld van een vergelijkbare harde oever zonder natuurontwikkeling.

Trekpad 19, Loosdrecht - **Aan te leggen natuurvriendelijke oevers (420 m1)**

Trekpad 19, Loosdrecht - **Aan te leggen natuurvriendelijke oevers (420 m1)**

Voorbeelden van natuurvriendelijke oevers met een levendige flora en fauna, zowel onder als boven water.

Natuurvriendelijke oevers

Voor verbetering van
de waterkwaliteit

Wat is een natuur- vriendelijke oever

Een natuurvriendelijke oever is een oever waarbij er een flauwe overgang is van water naar land. De oever is begroeid met inheemse plantensoorten waarin land- en waterdieren zich kunnen vestigen en leven. In stedelijk gebied is een zo groot mogelijke variatie voor een aantrekkelijk kleurig/bloemrijk beeld gewenst. In sommige gevallen is een rietkraag juist het gewenste beeld. Globaal kunnen we drie typen natuurvriendelijke oevers onderscheiden: flauwe oever, plasberm, geknikte oever.

Welke voordelen biedt een natuur- vriendelijke oever

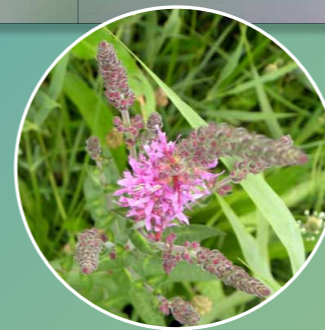
Grotere biodiversiteit

Natuurvriendelijke oevers leveren een bijdrage aan een grotere diversiteit aan water- en oeverplanten waarin meerdere soorten waterorganismen en vissen kunnen leven en zich kunnen voortplanten. De voortplanting van vissen vindt vooral plaats in ondiepe zones waarin de watertemperatuur sneller stijgt en er voldoende schuilgelegenheid is voor de jonge vissen, zodat ze niet meteen opgegeten worden.

Grotere belevingswaarde en verbindingszone

De oeverbegroeiing leidt tot een groener aanzicht van de watergang waardoor deze oevers een grotere belevings- en recreatieve waarde hebben voor de omgeving en een bijdrage leveren aan de ecologische en recreatieve verbindingen tussen verschillende groengebieden.

Maaien van natuur- vriendelijke oevers

Betere zuiverende werking

De vegetatie van een natuurvriendelijke oever werkt als een soort buffer tussen het land en water waardoor afstromend regenwater wordt "gefilterd" en er minder verontreinigende stoffen zoals nutriënten en bestrijdingsmiddelen in het oppervlaktewater terecht komen. Door bezinking van zwevend slib in de oever wordt de helderheid van het water verbeterd. De (onder)waterplanten zorgen voor zuurstof in het water. Zo draagt een natuurvriendelijke oever op verschillende manieren bij aan een schonere sloot en betere waterkwaliteit.

Extra Waterberging en minder afkalving

Vergraving van de oever tot een natuurvriendelijke oever leidt tot meer ruimte voor water (waterberging). Bij steile onbeschoede oevers is vaak sprake van afkalving en uiteindelijk instorting van de oevers. Dit leidt tot onderhoudskosten voor herstel van de oevers en eerder baggeren. Flauwe oevers en in geringere mate plasbermen en geknikte oevers hebben een geleidelijk oplopend talud met oeverbegroeiing waardoor afkalving en instorting van de oever minder optreedt. De aanwezigheid van oeverbegroeiing legt de grond vast.

Natuurvriendelijke oevers worden doorgaans 1 maal per 2 jaar deels gemaaid waarna het maaisel uit de oeverzone wordt afgevoerd. Jaarlijks blijft een deel van de oevervegetatie staan zodat insecten, eitjes en larven kunnen overwinteren. Vogels hebben dan ook in het voorjaar voldoende broedgelegenheid. Indien voor een locatie ongewenste plantensoorten in grote mate gaan voorkomen (zoals bijvoorbeeld veel riet in stedelijk gebied of veel brandnetels) zal een extra onderhouds-ingreep noodzakelijk zijn.

TEKENINGEN

Trekpad 19, Loosdrecht - Overzichtstekening omvormen oevers

Trekpad 19, Loosdrecht - **Overzichtstekening omvormen oevers**

Zoals op de overzichtstekening hiernaast is te zien zal een groot deel van de bestaande harde oever worden verwijderd en worden er hiervoor in de plaats zachte, natuurvriendelijke oevers gecreëerd. Totaal wordt er 350 m² nieuw wateroppervlak gegraven en zal er 120 m² nieuw land worden gemaakt. In deze situatie is er dus een toename van het wateroppervlak van 230 m².

De plasbermen zoals aangegeven op de tekeningen zijn permanent natte zones, dat wil zeggen dat, met het geëigende onderhoud, er geen sprake is van verlanding of demping. Tussen de plasbermen worden ondiepe zones gemaakt, die geschikt zijn voor de groei van waterplanten. Op de doorsnede tekeningen op de volgende pagina's zijn de opbouw en de hoogtes t.o.v. de waterspiegel te zien.

Uit onze eerdere ervaringen op Trekpad 1 (foto) is gebleken dat een tijdelijke plaatsing van gevlochten wilgentenen matten met een hoogte van ca. 25 cm boven de waterspiegel noodzakelijk is om uitspoeling door golfwerking te voorkomen, in ieder geval tot de rietbeplanting stevig genoeg is om deze taak over te nemen.

Onderhoud:

Het riet wordt 1x per vier jaar gemaaid en afgevoerd. Dit wordt in twee verschillende zones om de twee jaar afgewisseld, zodat er altijd meerjarig/oud riet aanwezig is en nooit volledige kaalslag optreedt. Dit vanuit ecologisch belang. Zie ook tekening op pagina 10.

Materiaalgebruik:

Indien mogelijk zal het materiaal dat vrijkomt bij het graven van nieuw water onder het wateroppervlak worden hergebruikt in de aan te leggen plasbermen. Omdat de plasbermen permanent onder water staan, zal er geen oxidatie plaats vinden van het veen. Eventueel zal er aanvullend dijkklei en/of zand worden gebruikt om de plasbermen te vullen.

Taluds zullen ook worden aangelegd met behulp van dijkklei en/of zand. De helling hiervan zal zoveel mogelijk 1 : 10 zijn, waar dit binnen de kadastrale perceelsgrens valt. Het materiaal zal voldoen aan nader te bepalen eisen qua samenstelling/uitloging.

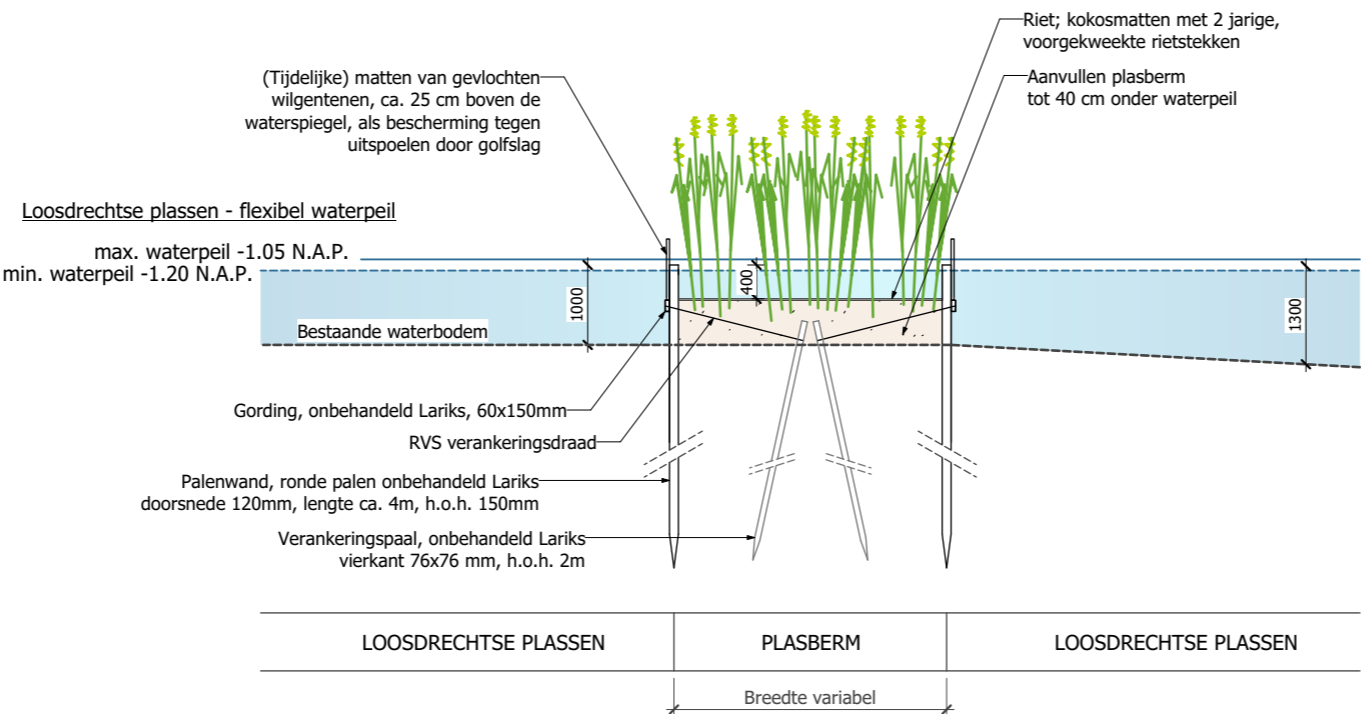
Voor de palenwanden (beschoeiing) zal onbehandeld, inlands hout worden gebruikt. Zie verdere toelichting in doorsnede profielen op de volgende pagina's.

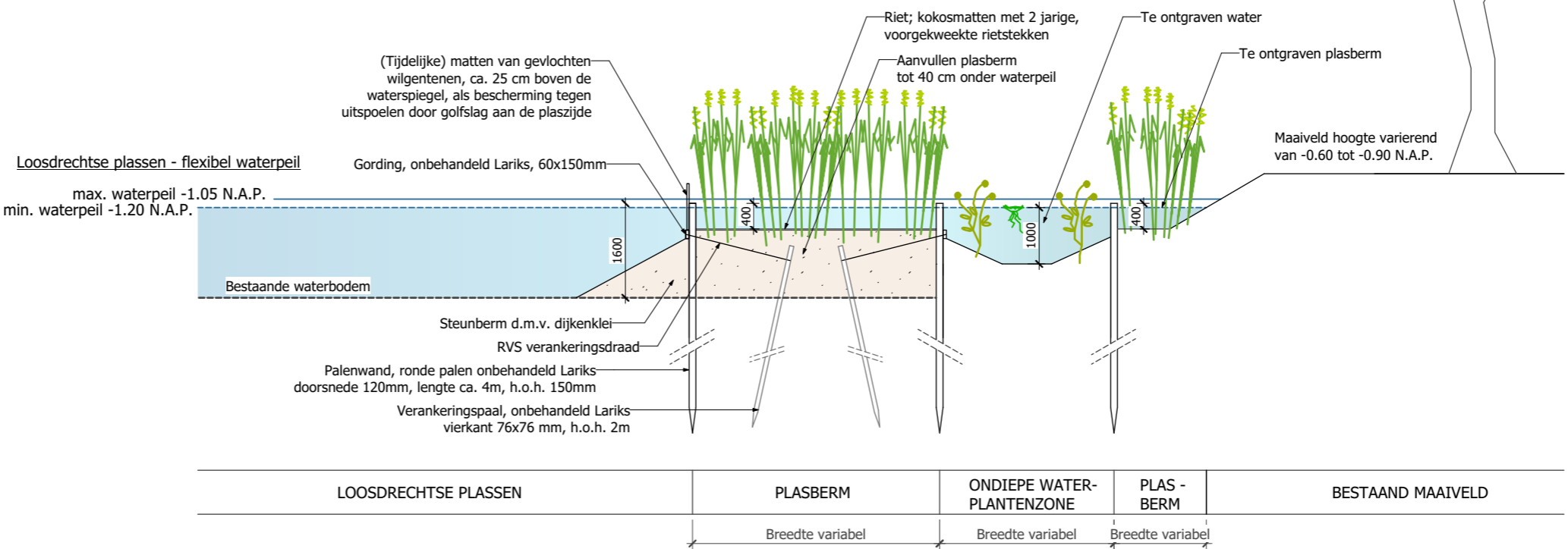
Gerealiseerde plasbermen Trekpad 1 met wilgentenenmatten

Trekpad 19, Loosdrecht - **Principe doorsnedes omvormen oevers**

DOORSNEDE 1

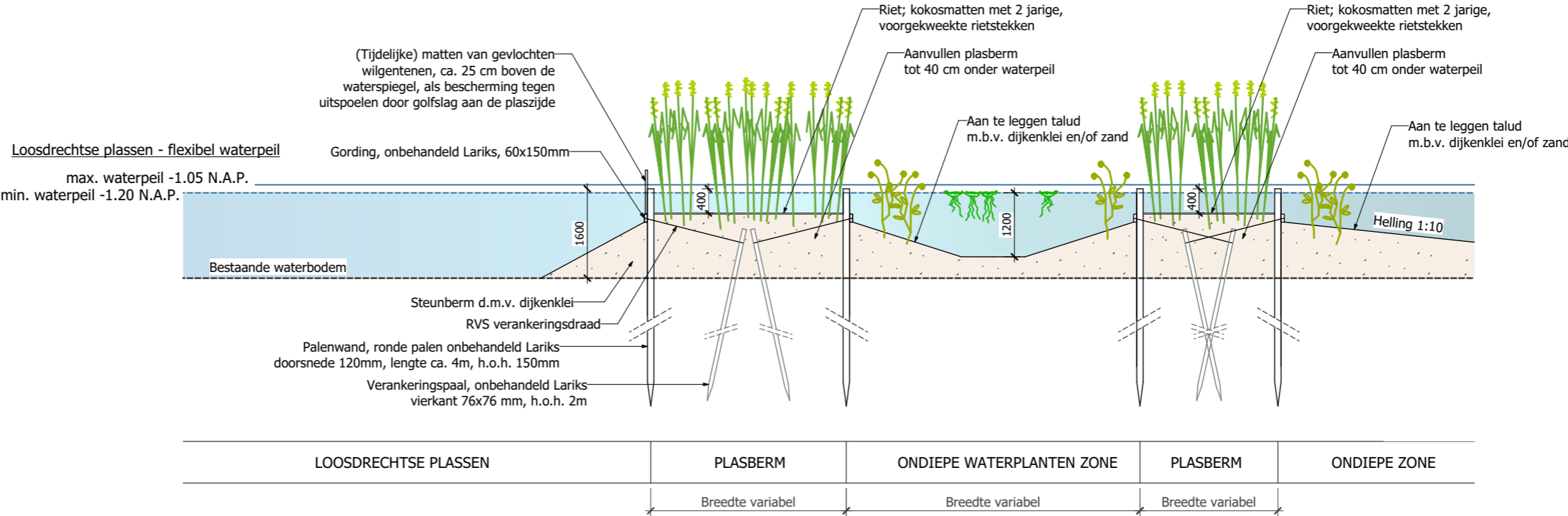

DOORSNEDE 2

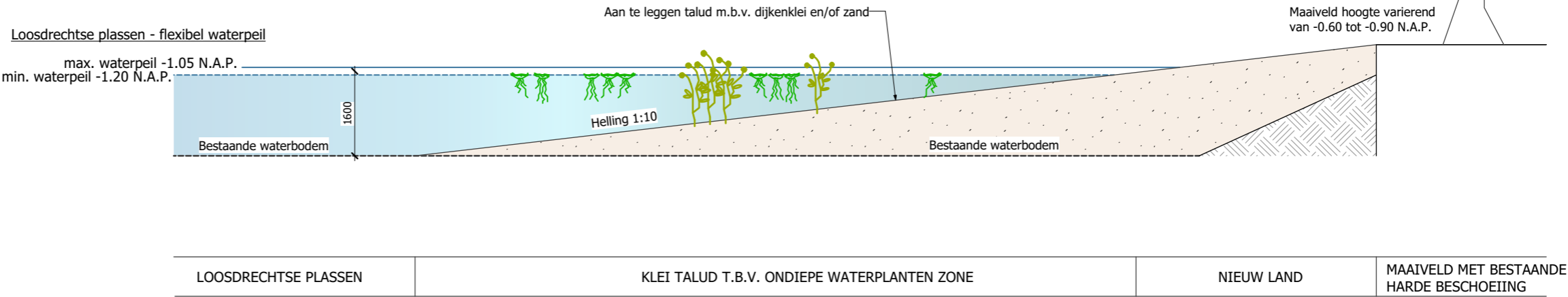

Trekpad 19, Loosdrecht - Principe doorsnedes omvormen oevers

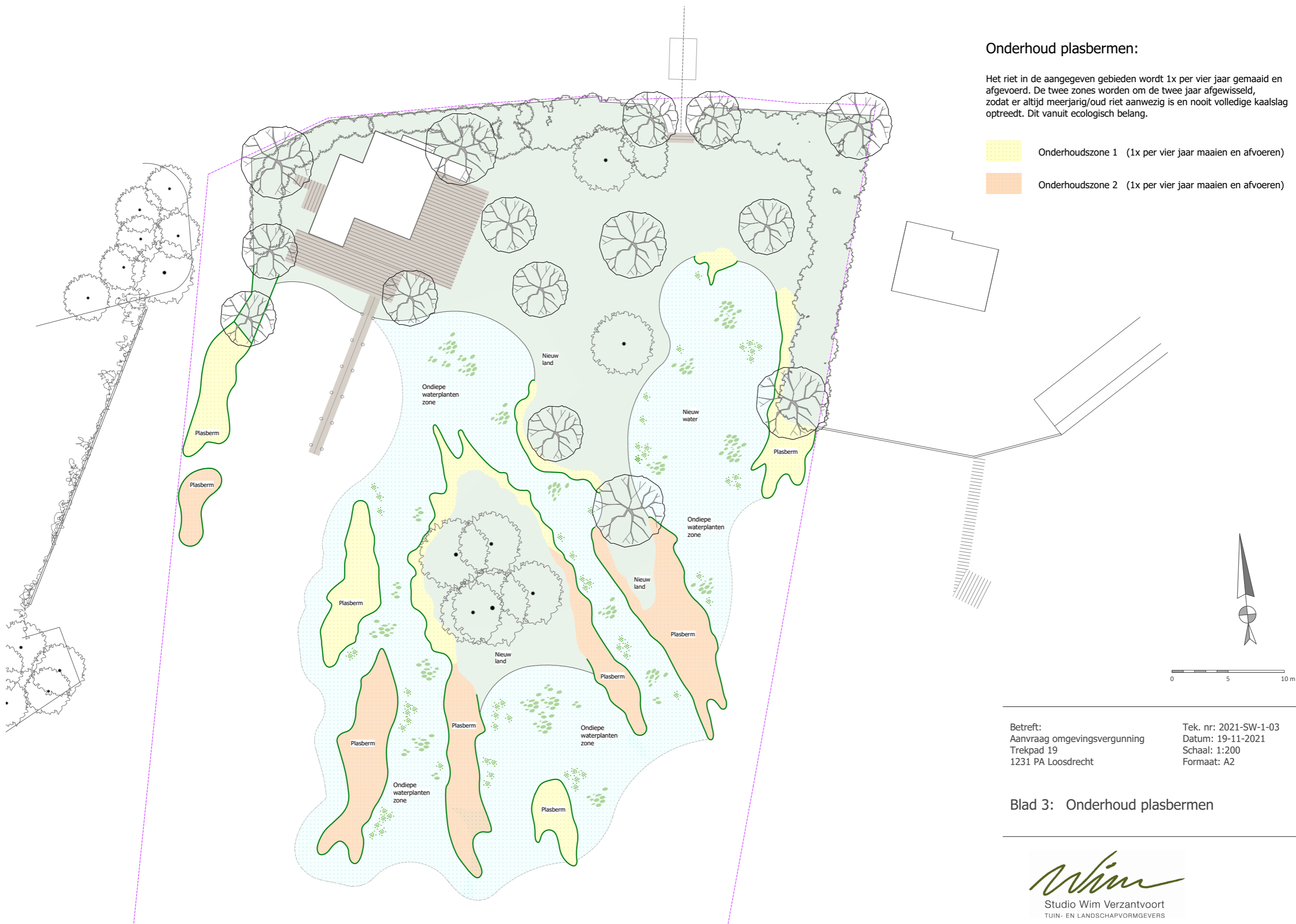
DOORSNEDE 3

DOORSNEDE 4

Trekpad 19, Loosdrecht - **Onderhoud plasbermen**

Betreft:
Aanvraag omgevingsvergunning
Trekpad 19
1231 PA Loosdrecht

Tek. nr: 2021-SW-1-03
Datum: 19-11-2021
Schaal: 1:200
Formaat: A2

Blad 3: Onderhoud plasbermen

Wim
Studio Wim Verzantvoort
TUIN- EN LANDSCHAPVORMGEVERS

Trekpad 19, Loosdrecht - **Onderhoud plasbermen**

Bij een verlandende sloot neemt de diepte van de sloot af, ook komen er vaak jonge bomen en struiken op.

Frequentie slootschonen

Een sloot die meerdere jaren niet wordt geschoond verlandt. Hierbij gaat de watervoerende functie verloren. Een schoningsfrequentie van eenmaal per drie tot vijf jaar is voor veel sloten geschikt. Maar voor iedere sloot én voor iedere situatie kan dit anders zijn.

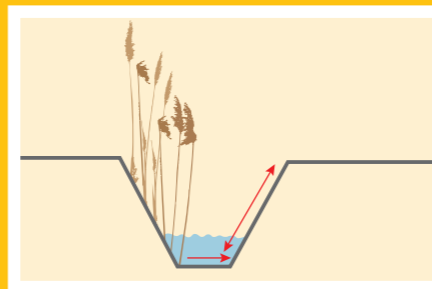
Voor vogels is het belangrijk dat er overjarig riet staat. De leeftijd van dit overjarige riet is voor de vogels niet van belang. In overjarig riet van twee jaar oud komen er net zoveel voor als in overjarig riet van bijvoorbeeld zes jaar oud. Wel is de frequentie van het slootschonen van belang: want hoe minder vaak er geschoond wordt, in hoeveel meer jaren er overjarig riet staat. Rietvogels maar ook nachtvinders en insecten profiteren daarvan.

Voor de natuur is het goed als er variatie is. Dit geldt ook voor het riet in sloten. In plaats van het schonen van de gehele sloot, kan dit ook op verschillende manieren:

- **Optie: eenzijdig geschoond**
Laat hierbij aan één zijde van de sloot het riet staan en schoon de andere zijde én de bodem
- **Optie: variabel beheer**
Verdeel de sloot in compartimenten. Maak hierbij een deel van de sloot wel geheel schoon (twee zijden) en laat in een ander deel de rietvegetatie (deels) staan. Voer dit beheer wel – jaar na jaar – consequent uit.

Het waterschap houdt in de gaten of een sloot haar watervoerende functie behoudt. Dit geldt ook voor de sloten die niet onder schouw staan.

eenzijdig
geschoond
*Door een talud
én de slootbodem
te schonen blijft
overjarig riet
bestaan.*

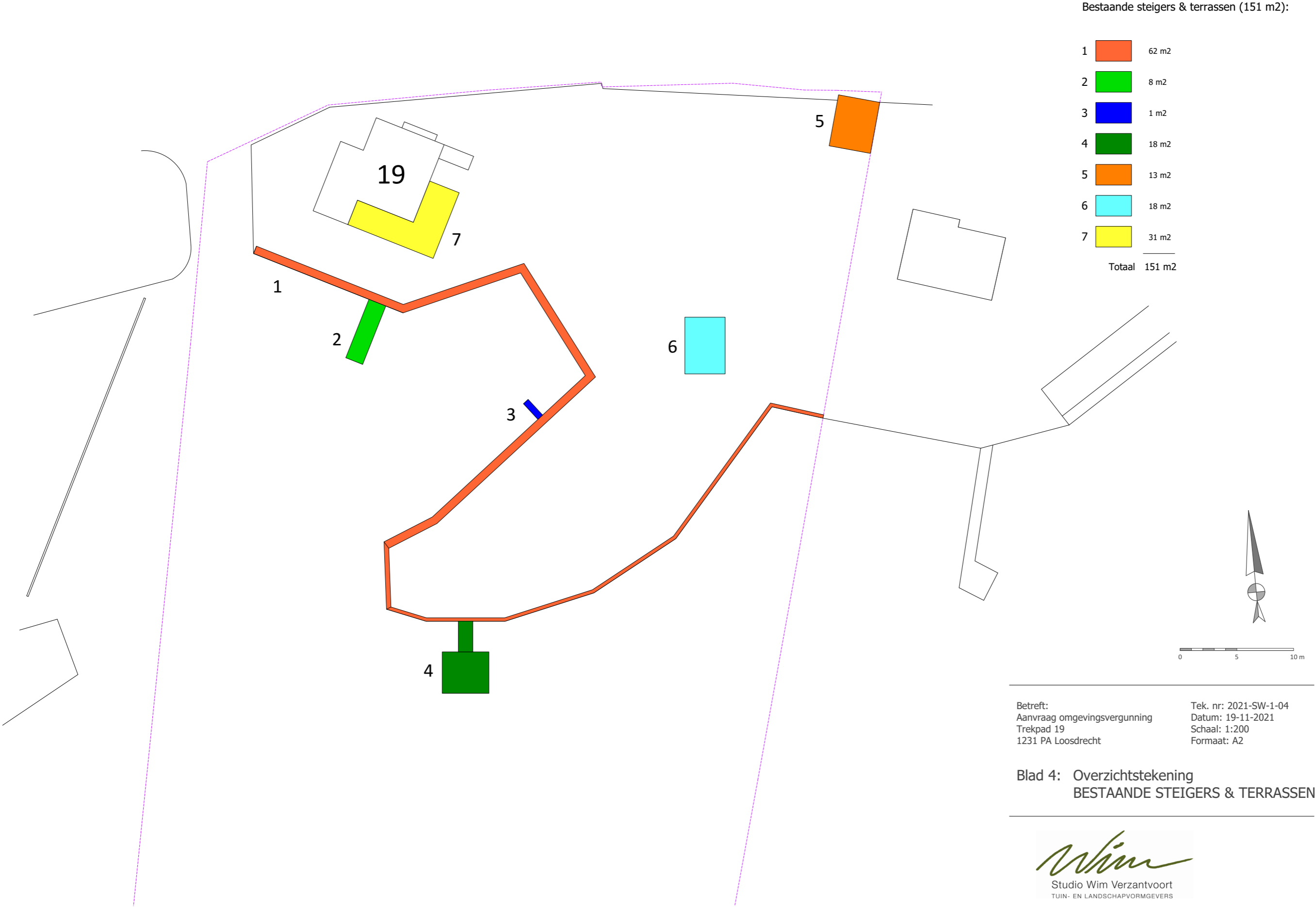
variabel
beheer
*Verskillende
compartimenten
in een slootvak
met specifiek
beheer.*

13 De praktijk

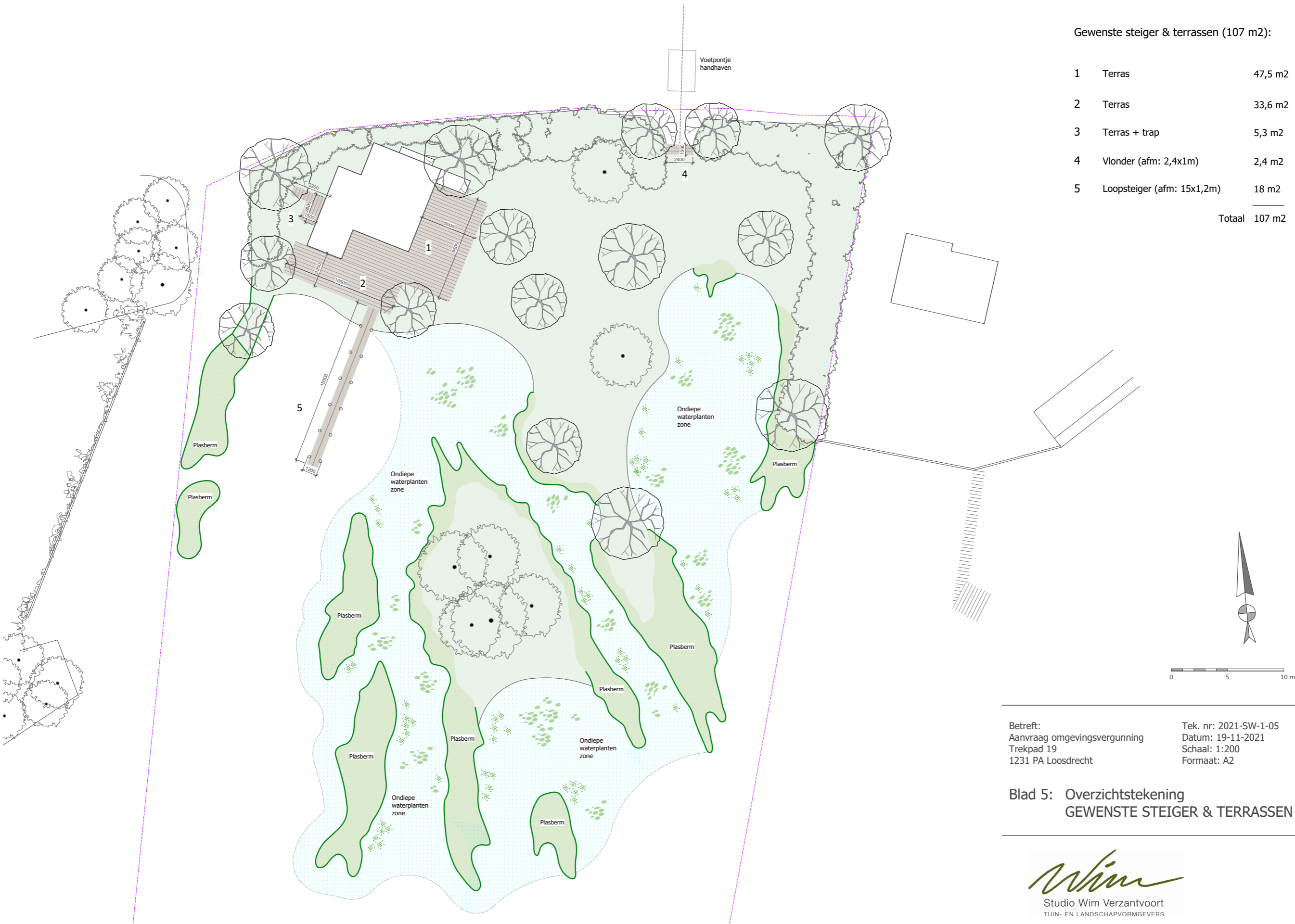

Purperreiger (boven) en Roerdomp, soorten die broeden in riet.

Trekpad 19, Loosdrecht - **Bestaande steigers en terrassen**

Trekpad 19, Loosdrecht - Gewenste steiger en terrassen

Betreft: Aanvraag omgevingsvergunning
Trekpad 19
1231 PA Loosdrecht

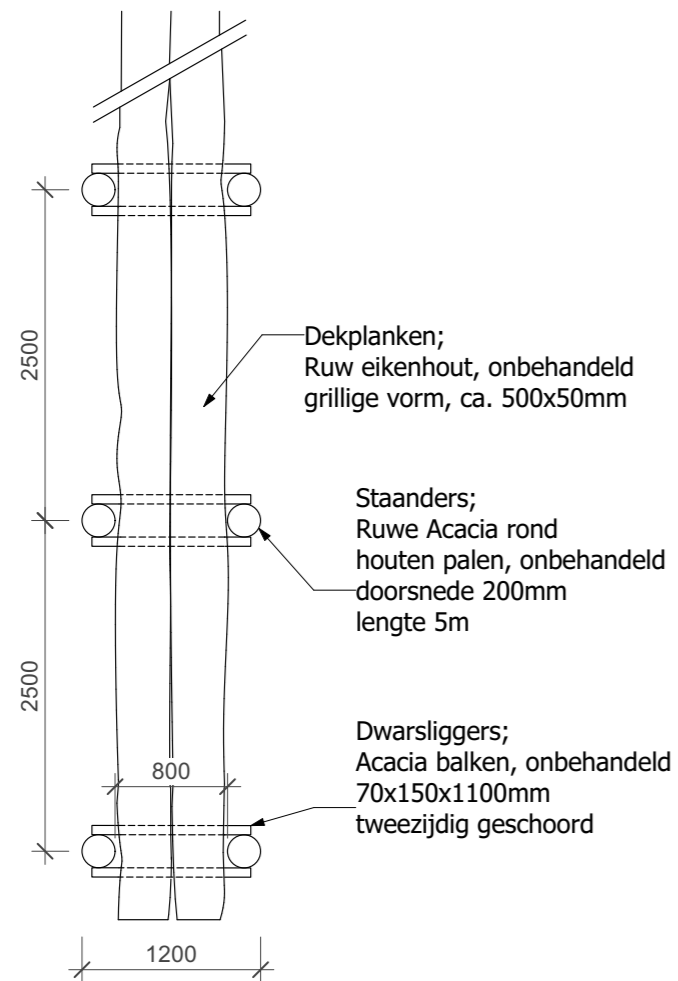
Tek. nr: 2021-SW-1-05
Datum: 19-11-2021
Schaal: 1:200
Formaat: A2

Blad 5: Overzichtstekening
GEWENSTE STEIGER & TERRASSEN

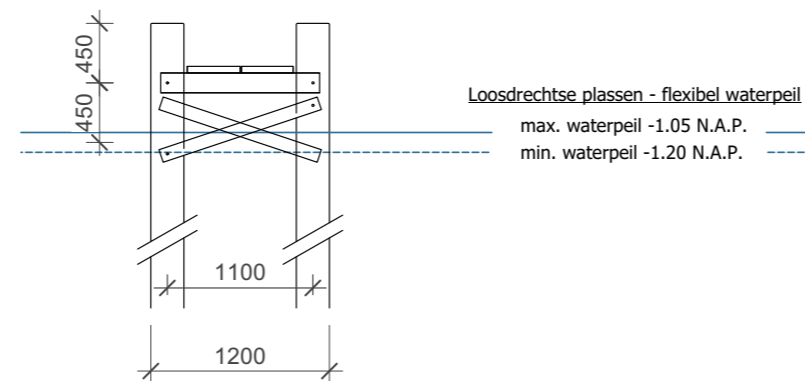
Wim
Studio Wim Verzaantvoort
TUIN- EN LANDSCHAPVORMGEVERS

Trekpad 19, Loosdrecht - Principe details loopsteiger

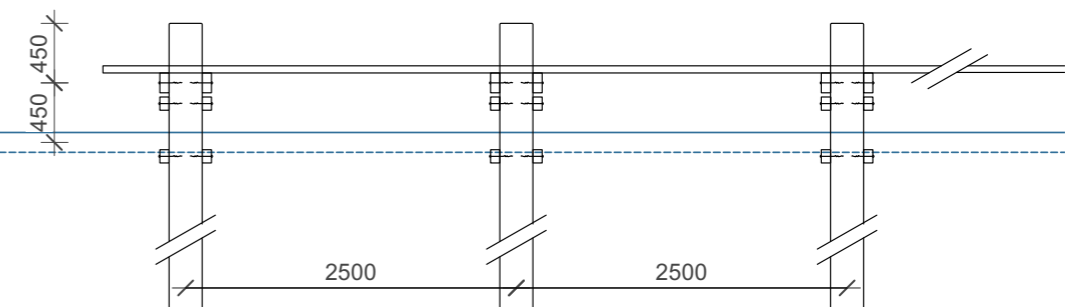
BOVENAANZICHT LOOPSTEIGER
Schaal 1:50

PRINCIPE DOORSNEDE LOOPSTEIGER
Schaal 1:50

ZIJAANZICHT LOOPSTEIGER
Schaal 1:50

Betreft:
Aanvraag omgevingsvergunning
Trekpad 19
1231 PA Loosdrecht

Tek. nr: 2021-SW-1-06
Datum: 19-11-2021
Schaal: 1:50
Formaat: A3

Blad 6: Principe details
LOOPSTEIGER

Wim
Studio Wim Verzanvoort
TUIN- EN LANDSCHAPVORMGEVERS

BIJLAGEN

Bijlage 1: Referentieproject omvormen oevers Trekpad 1 - **Situatie voor**

Bijlage 1: Referentieproject omvormen oevers Trekpad 1 - **Situatie na**
Ontwerp Studio Wim Verzantvoort

Bijlage 1: Referentieproject omvormen oevers Trekpad 1

In het onderstaande rapport van Jan van der Winden Ecology wordt gerefereerd naar de aangelegde rietkragen in het project Trekpad nr. 1 als voorbeeldmaatregel om het habitat van de grote karekiet te verbeteren in de Vechtplassen (door particulier herstel).

Jan van der Winden
Ecology

research &
consultancy

Herstel van rietkragen in de Vechtplassen voor de grote karekiet

Maatregelen om op korte termijn het habitat van de
grote karekiet te verbeteren

Maatregel 2: herstel en aanleg nieuwe rietkragen

Waterriet groeit in Loosdrecht het beste aan oostoevers van de plassen, waar de wind voor turbulentie en golfslag zorgt. Het riet groeit op geleidelijke onderwatertaluds op oude veenbanken (legakkers) of zandlichamen. Deze kunnen aangelegd en versterkt worden. Het waterriet kan zich alleen ontwikkelen als er aangrenzend een flinke groeikern boven water aanwezig is (Figuur 3.3). Het is dus goed mogelijk om groeikernen boven de waterlijn te maken met aansluitende onderwatertaluds. Bij voorkeur worden stevige substraten gebruikt zoals klei, zand of een mengsel hiervan. Bestaande rietkragen kunnen versterkt worden door oude legakkers te verlengen en/of te verbreden. Palenrijen kunnen als beschoeiing gebruikt worden.

figuur 3.3 Voorbeeld van particulier herstel van riet in Loosdrecht. Deze maatregel levert geen waterriet op vanwege de beschoeiing, maar is wel een goede basis.

